

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2017 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer: 946 468 037
Organisasjonsform: Aksjeselskap
Foretaksnavn: A-K MASKINER AS
Forretningsadresse: Dyrskuevegen 10
2040 KLØFTA

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2017 - 31.12.2017

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Erik Grefberg
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 23.03.2018

Grunnlag for avgivelse

År 2017: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2016: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2017

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 08.08.2019

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2017	2016
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Salgsinntekt		956 414 068	1 108 088 215
Annen driftsinntekt		286 002	250 524
Sum inntekter		956 700 071	1 108 338 739
Kostnader			
Varekostnad		700 142 116	900 625 288
Lønnskostnad	4, 6	156 374 955	164 297 198
Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	2	2 799 557	2 800 684
Annen driftskostnad	6	91 703 429	112 098 860
Sum kostnader		951 020 058	1 179 822 030
Driftsresultat		5 680 013	-71 483 291
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekt fra foretak i samme konsern	10	239 738	
Annen renteinntekt		1 318 872	1 171 134
Annen finansinntekt	13		10 855 691
Sum finansinntekter		1 558 610	12 026 825
Rentekostnad til foretak i samme konsern	10	2 660	1 152 854
Annen rentekostnad		12 904 312	10 614 078
Annen finanskostnad	13	30 248 472	2 054 692
Sum finanskostnader		43 155 444	13 821 624
Netto finans		-41 596 834	-1 794 798
Ordinært resultat før skattekostnad		-35 916 822	-73 278 089
Skattekostnad på ordinært resultat	5	-8 281 218	-17 961 712
Ordinært resultat etter skattekostnad		-27 635 604	-55 316 377
Årsresultat		-27 635 604	-55 316 377
Årsresultat etter minoritetsinteresser		-27 635 604	-55 316 377

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2017	2016
Totalresultat		-27 635 604	-55 316 377
Overføringer og disponeringer			
Overføring til/fra fond		-27 635 604	-53 132 213
Overføringer til/fra annen egenkapital			-2 184 164
Sum overføringer og disponeringer	1	-27 635 604	-55 316 377

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2017	2016
BALANSE - EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel	5	6 875 074	6 993 856
Sum immaterielle eiendeler		6 875 074	6 993 856
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	2, 7		
Maskiner og anlegg	2, 7	397 349	191 500
Skip, rigger, fly og lignende	2, 7		
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner og lignende	2, 7	10 710 259	8 188 553
Sum varige driftsmidler		11 107 608	8 380 053
Finansielle anleggsmidler			
Lån til foretak i samme konsern	7, 10	12 920 000	
Investeringer i aksjer og andeler		1 000	1 000
Sum finansielle anleggsmidler		12 921 000	1 000
Sum anleggsmidler		30 903 682	15 374 909
Omløpsmidler			
Varer			
Varer	7	268 413 351	250 241 275
Sum varer		268 413 351	250 241 275
Fordringer			
Kundefordringer	7, 10	127 238 749	124 844 991
Andre fordringer		11 787 275	13 196 516
Konsernfordringer	10	35 383 476	80 198 000
Sum fordringer		174 409 500	218 239 507
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter og lignende	9	626 292	706 434
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		626 292	706 434
Sum omløpsmidler		443 449 142	469 187 216

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2017	2016
SUM EIENDELER		474 352 824	484 562 125
BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital	1, 3	15 762 600	14 636 700
Overkurs	1	48 289 312	42 050 815
Annen innskutt egenkapital	1		35 000 000
Sum innskutt egenkapital		64 051 912	91 687 515
Sum egenkapital	1	64 051 912	91 687 515
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Pensjonsforpliktelser	4	327 106	131 204
Utsatt skatt	5		
Sum avsetninger for forpliktelser		327 106	131 204
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	7	130 000 000	140 000 000
Sum annen langsiktig gjeld		130 000 000	140 000 000
Sum langsiktig gjeld		130 327 106	140 131 204
Kortsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	7, 9	82 255 645	34 679 871
Leverandørgjeld	10	100 182 280	105 575 624
Betalbar skatt	5		
Skyldige offentlige avgifter		41 990 531	31 123 226
Kortsiktig konserngjeld	10	26 600 000	50 653 000
Annen kortsiktig gjeld	8, 12	28 945 350	30 711 685
Sum kortsiktig gjeld		279 973 806	252 743 406
Sum gjeld		410 300 912	392 874 610
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		474 352 824	484 562 125

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2017	2016
---------------------	-------------	-------------	-------------

---

Årsregnskap 2017
A-K maskiner AS

A-K maskiner AS – Årsberetning 2017

Virksomhetens art

Selskapets hovedkontor er lokalisert på Kløfta og driver import og detaljhandel innen landbruksmaskinbransjen i Norge. Selskapet har 39 utsalgsteder fra Alta i nord til Vigeland i sør hvorav 24 utsalgsteder er egeneide. Kjerneområdene er salg av traktor og tilhørende landbruksredskaper, reservedeler og rekvisita samt verksteddrift. A-K maskiner representerer noen av de sterkeste internasjonale merkevarene innenfor sine respektive segment.

Markedet

Gjennomsnittlig levetid for traktorparken i Norge er fortsatt ca. 20 år. Ved årsskiftet var den registrerte traktorbestanden på ca. 225 000 enheter, hvorav ca. 130 000 (58 %) var beskjeftiget i landbruket. Disse tallene har ikke endret seg vesentlig de siste årene.

Totalmarkedet for traktorer i 2017 endte på 3 345 enheter mot 3 102 registrerte enheter i 2016, dvs. en økning på 7,8%. Endringer i Landbruksmeldingen våren 2017 varsler et videre fokus på bærekraftig produksjon av nok og trygg mat. Den gir klare signaler på at det også i fremtiden vil kreves stor innsats rettet mot kompetanse og teknologi innen landbruksmaskiner og redskaper. Styret forventer likevel en nedgang i traktormarkedet i 2018.

Fortsatt drift

Forutsetningen om fortsatt drift er til stede og årsregnskapet for 2017 er satt opp under denne forutsetningen. Det er en bransje som vil være under kontinuerlig press, slik at virksomheten jobber med kostnadseffektive driftsmodeller og økt produktivitet. Selskapet har gjennomført betydelige tiltak i 2017 og forventer at disse danner grunnlaget for ytterligere resultatforbedring i 2018. Styret vurderer den underliggende driften i selskapet til å være styrket, og at den vil generere et bedre resultat i 2018 enn 2017 og videre at kontantstrømmen fra driften vil være positiv.

Styret har vurdert likviditetssituasjonen og er av den oppfatning av at selskapet er i stand til å håndtere sine forpliktelser. Styret vil imidlertid fortløpende følge likviditetssituasjonen nøye.

I samsvar med regnskapslovens § 3-3a bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er til stede.

Arbeidsmiljø og personale

Arbeidsmiljøet i bedriften anses tilfredsstillende. Sykefraværet var samlet 3,92%, i 2016 var det 3,95%. Det er rapportert om seks personskader i 2017, hvorav en medførte langtidssykefravær. På overordnet nivå har organisasjonen vært igjennom en betydelig endringsprosess som har gitt en rekke positive effekter. Ledelsen har gjennom hele 2017 jobbet med å forbedre de organisatoriske forhold, styrke kompetansen og løfte frem en synlig og tilstedestående ledelse i selskapet.

Det var ved årets slutt 220,5 årsverk i A-K maskiner mot 247,4 årsverk året før

Likestilling

Bedrifter i landbruksmaskinbransjen har tradisjonelt hatt betydelig overvekt av mannlige medarbeidere. Utviklingen har imidlertid dreid noe, blant annet ved at flere kvinner har tatt fagbrev som mekanikere. Selskapet arbeider for å tilrettelegge for en slik positiv utvikling og utøver lik lønn for likt arbeid. Selskapet arbeider for å hindre diskriminering på grunn av kjønn, etnisitet, nasjonal opprinnelse, hudfarge, språk, religion og livssyn.

Miljørapportering

Selskapet selger og utfører service og reparasjon av landbruksutstyr. Landbruksutstyr medfører utslipp av avgasser. Utslippene er innenfor myndighetenes grenseverdier og fastsatte retningslinjer. Gjennomført bruk av kildesortering og løpende avtaler om avhending av spesialavfall bidrar til at verkstedvirksomheten i liten grad påvirker det ytre miljø.

Finansiell risiko

Markedsrisiko

Selskapet er eksponert for endringer i valutakurser, da ca. 45 % av selskapets leverandører gjør forretninger i utenlandsk valuta. Selskapet har i 2017 hatt terminkontrakter og hadde renteavtale som gikk ut i september for å redusere selskapets valuta- og renterisiko og derigjennom den driftstilknyttede markedsrisiko.

Kredittrisiko

Risiko for at motparter ikke har økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser anses lav, da det historisk har vært lite tap på fordringer. Det er ikke inngått avtaler om motregning eller andre finansielle instrumenter som minimerer selskapets kredittrisiko.

Likviditetsrisiko

Likviditeten i selskapet har vært noe svak, men det er tilført midler gjennom konsernbidrag for styrking av likviditeten og innført tiltak som vil bedre likviditetssituasjonen gjennom det kommende driftsåret. Som nevnt over følger styret likviditetssituasjonen nøye.

Resultat, kontantstrøm og finansiering

Selskapets omsetning endte i 2017 på kr. 956 414 068,- mot kr. 1 108 088 215,- i 2016. Et styrket marginbilde og reduserte kostnader et driftsresultat på kr. 5 680 013,- mot kr. -71 483 291,- i 2016. En betydelig disago medvirker til at årsresultatet endte på kr. -27 635 604,- sammenlignet med kr. -55 316 377,- året før.

Netto kontantstrøm fra selskapets drift endte for 2017 på kr. -40 736 473,- mot kr. -24 291 425,- i 2016. Totalkapitalen i selskapet er kr. 474 352 824,- hvorav egenkapitalen er kr. 64 051 912,-. Dette gir en egenkapitalandel på 13,5 % som er en reduksjon fra 18,4 % året før.

Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av eiendeler, gjeld, finansiell stilling og resultat i A-K maskiner AS.

Fremtidig utvikling

Med hensyn til selskapets fremtidige utvikling, vil virksomheten og resultatene være konjunkturavhengige. Makroøkonomiske forhold og konkurransedyktige produkter vil være faktorer som spiller en vesentlig rolle for selskapet. Styret forventer at de makroøkonomiske forhold vil stabiliseres den kommende perioden, mens konkurransesituasjonen vil være tilnærmet uendret. Selskapet vil fortsette det gode arbeidet som er igangsatt gjennom de senere år og kontinuerlig jobbe med å forbedre driften. Det understrekes at det normalt vil være knyttet stor grad av usikkerhet til vurderinger av fremtidige forhold.

Årsresultat og disponering

Styret foreslår følgende disponering av årets overskudd i A-K maskiner AS:

Overført fra overkurs	kr.	-27 635 604,-
Sum overføringer	kr.	-27 635 604,-

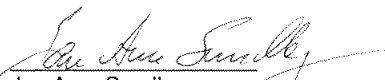

Kløfta, 23. mars 2018
Styret i A-K maskiner AS

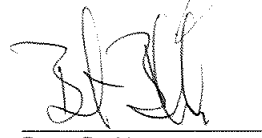

Kjell Øyvind Starnes
Styrets leder

Stian Olsen Skreftsrud
Styremedlem

Carl Erik Steen
Styremedlem

Jan Arne Sundby
Styremedlem

Ole Torgeir Hagen
Styremedlem

Bernt Brekk
Styremedlem

Erik Grøfberg
Administrerende direktør

Resultatregnskap

A-K maskiner AS

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2017	2016
Salgsinntekt		956 414 068	1 108 088 215
Annen driftsinntekt		286 002	250 524
Sum driftsinntekter		956 700 071	1 108 338 739
Varekostnad		700 142 116	900 625 288
Lønnskostnad	4, 6	156 374 955	164 297 198
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	2	2 799 557	2 800 684
Annen driftskostnad	6	91 703 429	112 098 860
Sum driftskostnader		951 020 058	1 179 822 030
Driftsresultat		5 680 013	-71 483 291
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekt fra foretak i samme konsern	10	239 738	0
Annen renteinntekt		1 318 872	1 171 134
Annen finansinntekt	13	0	10 855 691
Rentekostnad til foretak i samme konsern	10	2 660	1 152 854
Annen rentekostnad		12 904 312	10 614 078
Annen finanskostnad	13	30 248 472	2 054 692
Resultat av finansposter		-41 596 834	-1 794 798
Ordinært resultat før skattekostnad		-35 916 822	-73 278 089
Skattekostnad på ordinært resultat	5	-8 281 218	-17 961 712
Årsresultat		-27 635 604	-55 316 377
Overføringer			
Overført fra overkurs		27 635 604	53 132 213
Overført fra annen innskutt egenkapital		0	2 184 164
Sum overføringer	1	-27 635 604	-55 316 377

Balanse A-K maskiner AS

Eiendeler	Note	2017	2016
Anleggsmidler			
<i>Immaterielle eiendeler</i>			
Utsatt skattefordel	5	6 875 074	6 993 856
Sum immaterielle eiendeler		<u>6 875 074</u>	<u>6 993 856</u>
<i>Varige driftsmidler</i>			
Maskiner og anlegg	2, 7	397 349	191 500
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	2, 7	10 710 259	8 188 553
Sum varige driftsmidler		<u>11 107 608</u>	<u>8 380 053</u>
<i>Finansielle anleggsmidler</i>			
Lån til foretak i samme konsern	7, 10	12 920 000	0
Investeringer i aksjer og andeler		1 000	1 000
Sum finansielle anleggsmidler		<u>12 921 000</u>	<u>1 000</u>
Sum anleggsmidler		<u>30 903 682</u>	<u>15 374 909</u>
Omløpsmidler			
<i>Varer</i>			
Lager av varer og annen beholdning	7	268 413 351	250 241 275
Sum varer		<u>268 413 351</u>	<u>250 241 275</u>
<i>Fordringer</i>			
Kundefordringer	7	127 238 749	124 844 991
Andre kortsiktige fordringer		11 787 275	13 196 516
Konsernfordringer	10	35 383 476	80 198 000
Sum fordringer		<u>174 409 500</u>	<u>218 239 507</u>
<i>Investeringer</i>			
<i>Bankinnskudd, kontanter o.l</i>			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	9	626 292	706 434
Sum bankinnskudd, kontanter o.l		<u>626 292</u>	<u>706 434</u>
Sum omløpsmidler		<u>443 449 142</u>	<u>469 187 216</u>
Sum eiendeler		<u>474 352 824</u>	<u>484 562 125</u>

Balanse A-K maskiner AS

Egenkapital og gjeld	Note	2017	2016
Egenkapital			
<i>Innskutt egenkapital</i>			
Aksjekapital	1, 3	15 762 600	14 636 700
Overkurs	1	48 289 312	42 050 815
Annen innskutt egenkapital	1	0	35 000 000
Sum innskutt egenkapital		<u>64 051 912</u>	<u>91 687 515</u>
Sum egenkapital	1	<u>64 051 912</u>	<u>91 687 515</u>
Gjeld			
<i>Avsetning for forpliktelser</i>			
Pensjonsforpliktelser	4	327 106	131 204
Sum avsetning for forpliktelser		<u>327 106</u>	<u>131 204</u>
<i>Annen langsiktig gjeld</i>			
Gjeld til kredittinstitusjoner	7	130 000 000	140 000 000
Sum annen langsiktig gjeld		<u>130 000 000</u>	<u>140 000 000</u>
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Gjeld til kredittinstitusjoner	7, 9	82 255 645	34 679 871
Leverandørgjeld	10	100 182 280	105 575 624
Skyldig offentlige avgifter		41 990 531	31 123 226
Kortsiktig konserngjeld	10	26 600 000	50 653 000
Annen kortsiktig gjeld	8, 12	28 945 350	30 711 685
Sum kortsiktig gjeld		<u>279 973 806</u>	<u>252 743 406</u>
Sum gjeld		<u>410 300 912</u>	<u>392 874 610</u>
Sum egenkapital og gjeld		<u>474 352 824</u>	<u>484 562 125</u>

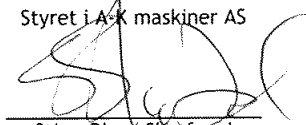
Balanse

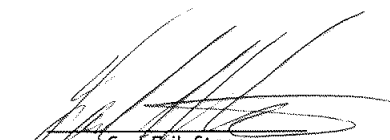
A-K maskiner AS

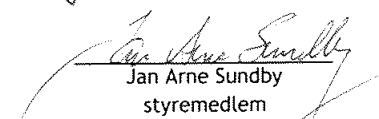
Kløfta, 23.03.2018

Styret i A-K maskiner AS

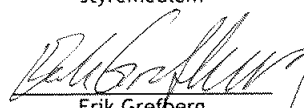

Kjell Øyvind Stamnes
styreleder

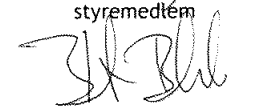

Stian Olsen Skreftsrud
styremedlem

Carl Erik Steen
styremedlem

Jan Arne Sundby
styremedlem

Ole Torgeir Høgen
styremedlem

Erik Grefberg
Administrerende direktør

Bernt Brekk
styremedlem

Indirekte kontantstrøm

A-K maskiner AS

	Note	2017	2016
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Resultat før skattekostnad		-35 916 822	-73 278 089
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler		-11 767	460 173
Ordinære avskrivninger		2 799 557	2 800 684
Endring i varelager		-18 172 076	8 628 279
Endring i kundefordringer		-2 393 758	27 777 531
Endring i leverandørgjeld		-5 393 344	-35 160 341
Endring i andre tidsavgrensingsposter		18 351 736	44 511 234
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		-40 736 473	-24 260 530
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		48 000	252 500
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		-5 563 345	-1 397 554
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-5 515 345	-1 145 054
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld		195 902	-1 709 034
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld		-10 000 000	-10 000 000
Innbetalinger av egenkapital		0	35 000 000
Innbetalinger av konsernbidrag		8 400 000	16 625 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-1 404 098	39 915 966
Netto tilført ved fusjon		0	2 153 382
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		-47 655 916	16 663 764
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. begynnelse		-33 973 437	-50 637 201
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. slutt		-81 629 353	-33 973 437

Noter til regnskapet 2017

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for øvrige foretak.

Bruk av estimater

Utarbeidelse av regnskap i samsvar med regnskapsloven krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn.

Salgsinntekter

Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift, returer, rabatter og andre avslag.

Salg av varer inntektsføres når risiko og kontroll i all hovedsak er overført kjøperen. Med risiko menes eiendelens gevinst og tapspotensiale mens kontroll defineres som beslutnings og råderett. Erfaringstall anvendes for å estimere og regnskapsføre avsetninger for kvantumsrabatter og retur på salgstidspunktet.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år. For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn. Første års avdrag på langsiktige fordringer og langsiktig gjeld klassifiseres likevel ikke som omløpsmiddel og kortsiktig gjeld. Enkelte poster er vurdert etter andre regler. Postene det gjelder vil være blant de postene som omhandles nedenfor.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært til restverdi over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid. Ved endring i avskrivningsplan fordeles virkningen over gjenværende avskrivningstid ("knekkpunktmetoden"). Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand ved kjøp av driftsmidlet. Tomter avskrives ikke.

Leide (leasede) driftsmidler balanseføres som driftsmidler hvis leiekontrakten anses som finansiell. Utgifter til leie av øvrige driftsmidler kostnadsføres som operasjonell. Forskuddsbetalinger balanseføres som forskuddsbetalt kostnad, og fordeles over leieperioden.

Nedskrivning av anleggsmidler

Ved indikasjon på at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp, foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og bruksverdi. Bruksverdi er nåverdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til eiendelen. Tidligere nedskrivninger, med unntak for nedskrivning av goodwill, reverseres hvis grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Noter til regnskapet 2017

Varer

Lager av innkjøpte varer er vurdert til det laveste av gjennomsnittlig veid kostpris, og netto salgsverdi. Det er gjort fradrag for ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning for tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Pensjoner

Regnskapsføring av pensjonskostnader skjer i samsvar med Norsk Regnskapsstandard 6 - Pensjonskostnader.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening på basis av forutsetninger om diskonteringsrente, lønnsvekst, pensjonsregulering, avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang o.s.v. Når akkumulert virkning av estimatavvik overstiger 10 % av det største av pensjonsmidler og pensjonsforpliktelse, fordeles overskytende over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Pensjonsmidlene er vurdert til virkelig verdi. Brutto pensjonsforpliktelser er fratrukket i netto pensjonsmidler i balansen. Eventuell overfinansiering balanseføres i den grad det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes. Netto pensjonskostnad inngår i lønnskostnader.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt beregnes med 23 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet og nettoført.

Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, er begrunnet med antatt fremtidig inntjening. Utsatt skattefordel som kan balanseføres og utsatt skatt er oppført netto i balansen.

Valuta

Pengeposter i utenlandske valuta er omregnet etter valutakurser ved årsskiftet.

Reklassifisering / Annet

Enkelte poster i tidligere år er reklassifisert for å oppnå sammenlignbarhet med årsregnskapet for 2017.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon om konsernets posisjon på balansedagen tas med i årsregnskapet. Hendelser som inntreffer etter balansedagen som ikke påvirker selskapets posisjon på balansedagen, men som selskapets fremtidige posisjon rapporteres dersom det er av betydning.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd and andre kortsiktige, likvide plasseringer som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med gjenværende løpetid mindre enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

Noter til regnskapet 2017

Note 1 Egenkapital

	Aksjekapital	Overkurs	Ikke registrert kapitalforhøyelse	Sum egenkapital
Pr. 01.01	14 636 700	42 050 815	35 000 000	91 687 515
Kapitalforhøyelse	1 125 900	33 874 100	-35 000 000	0
Mottatt konsernbidrag		26 600 000		26 600 000
Avgitt konsernbidrag		-26 600 000		-26 600 000
Årets resultat		-27 635 604		-27 635 604
Pr 31.12	15 762 600	48 289 312	0	64 051 912

Note 2 Varige driftsmidler

	Maskiner og inventar mm	Totalt
Anskaffelseskost 01.01	72 555 735	72 555 735
Tilgang	5 563 345	5 563 345
Avgang	-255 100	-255 100
Anskaffelseskost 31.12	77 863 980	77 863 980
Akk. av-/nedskrivninger 31.12	-66 756 372	-66 756 372
Balanseført verdi 31.12	11 107 608	11 107 608

Årets avskrivninger 2 799 557 2 799 557

Avskrivningssats 10 - 33 %
Avskrivningsplan Lineær

Årlig leie av ikke balanseførte driftsmidler

Driftsmiddel	Årlige leie
Driftsløsøre, inventar, biler, etc.	8 237 568
Bygninger	24 394 573

Noter til regnskapet 2017

Note 3 Antall aksjer, aksjeeiere m

Aksjekapital	Antall	Pålydende	Balanseført
Ordinære aksjer	11 259	1 400	15 762 600

Aksjekapitalen eies av følgende aksjonærer:

Aksjonærer:	Antall aksjer	Eierandel
Bertel O. Invest AS	1 400	100 %
Sum	1 400	100 %

Selskapet inngår i konsernet Bertel O. Steen Invest AS. Konsernregnskapet er tilgjengelig hos Bertel O. Steen Invest AS, Solheimveien 7, 1471 Lørenskog.

Noter til regnskapet 2017

Note 4 Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjon etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Innskuddsordning og avtalefestet pensjon (AFP)

Selskapet har innskuddsbasert og avtalefestet pensjonsordning for sine ansatte. Den innskuddsbaserte ordningen omfatter 223 ansatte. Selskapet betaler et faste bidrag til et forsikringselskap og har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddet er betalt. Den avtalefestet pensjonsordningen utgjør et tilskudd på 3 % til 6 % av den ansattes lønn. Ordningen omfatter 208 ansatte.

Usikret ytelsesordning

Selskapet har usikret pensjonsforpliktelse som belastes direkte over driften. Ordningen omfatter alle ansatte med lønn over 12G, og er gjeldende for 2 ansatte. Regnskapsmessig virkning av dette fremkommer nedenfor. Balanseførte forpliktelse og årets kostnad er inkludert i oppstillingen under.

Pensjonskostnad	2017	2016
Nette pensjonskostnad usikrede pensjoner	195 902	-1 709 034
Sum ytelsesplaner	195 902	-1 709 034
Innskuddspensjon	3 830 864	2 701 228
AFP-ordning	2 270 828	1 994 228
Sum pensjonskostnader	6 297 594	2 986 422
Pensjonsmidler / -forpliktelse	0	0
Opptjente pensjonsforpliktelser	286 684	114 990
Ikke resultatførte planendringer	0	0
Netto pensjonsforpliktelser før arbeidsgiveravgift	286 684	114 990
Periodisert arbeidsgiveravgift	40 422	16 214
Netto pensjonsforpliktelse aktuar	0	0
Pensjonsforpliktelse innskuddsplaner over drift	0	0
Sum balanseførte pensjonsforpliktelser	327 106	131 204
Forpliktelsen er knyttet til følgende pensjonsordninger		
Usikrede pensjonsavtaler	327 106	131 204
Pensjonsforpliktelse innskuddsplaner over drift	0	0
Sum balanseførte pensjonsforpliktelser	327 106	131 204
Økonomiske forutsetninger	2017	2016
Diskonteringsrente	2,30 %	2,10 %
Forventet lønnsregulering	2,50 %	2,50 %
Forventet pensjonsøkning	0 %	0 %
Forventet regulering av folketrygdens grunnbeløp (G)	2,25 %	2,25 %

Noter til regnskapet 2017

Note 5 Skatt

Årets skattekostnad	2017	2016
Resultatført skatt på ordinært resultat:		
Betalbar skatt	0	0
Endring i utsatt skattefordel	-8 281 218	-17 961 712
Skattekostnad ordinært resultat	-8 281 218	-17 961 712
Skattepliktig inntekt:		
Ordinært resultat før skatt	-35 916 822	-73 278 089
Permanente forskjeller	164 055	268 698
Endring i midlertidige forskjeller	56 981	5 306 075
Mottatt konsernbidrag	35 000 000	66 500 000
Avskåret rentefradrag	397 111	1 152 854
Skattepliktig inntekt	-298 675	-50 462
Betalbar skatt i balansen:		
Betalbar skatt på årets resultat	-8 400 000	-16 625 000
Betalbar skatt på mottatt konsernbidrag	8 400 000	16 625 000
Sum betalbar skatt i balansen	0	0

Skatteeffekten av midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring som har gitt opphav til utsatt skatt og utsatte skattefordeler, spesifisert på typer av midlertidige forskjeller:

	2017	2016	Endring
Varige driftsmidler	-1 071 923	-1 554 736	-482 813
Varebeholdning	-13 740 122	-14 373 754	-633 632
Fordringer	-2 200 000	-2 450 006	-250 006
Gevinst - og tapskonto	1 100 646	1 375 809	275 163
Avsetninger mv	-6 232 733	-3 530 367	2 702 366
Pensjonspremie/- forpliktelse	-327 106	-131 204	195 902
Andre forskjeller	-2 650 000	-4 400 000	-1 750 000
Sum	-25 121 239	-25 064 258	56 981
Akkumulert fremførbart underskudd	-648 682	-350 007	298 675
Avskåret rentefradrag	-4 121 704	-3 724 593	397 111
Grunnlag for beregning av utsatt skatt	-29 891 625	-29 138 858	752 767
Utsatt skattefordel (23 % / 24 %)	-6 875 074	-6 993 326	-118 252
Effekt av endring av skattesats	298 916	291 389	

Noter til regnskapet 2017

Note 6 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m

Lønnskostnader	2017	2016
Lønninger	122 951 081	131 949 039
Arbeidsgiveravgift	17 478 822	17 994 629
Pensjonskostnader	6 297 594	3 002 402
Andre ytelser	9 647 459	11 351 129
Sum	156 374 955	164 297 198

Gjennomsnittlig antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret 235 241

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn	1 685 470	0
Pensjonsutgifter	132 023	0
Styrehonorar	0	353 190
Annen godtgjørelse	408 220	0
Sum	2 225 713	353 190

Revisor

Kostnadsført honorar til revisor for 2017 utgjør kr 342 762,- ekskl.mva.

	2017	2016
Lovpålagt revisjon	250 000	470 000
Andre tjenester	92 762	97 000
Sum honorar til revisor	342 762	567 000

Noter til regnskapet 2017

Note 7 Fordringer, gjeld, pantstillelser og garantier m.v

	2017	2016
Fordringer med forfall senere enn ett år	12 920 000	0
Langsiktig gjeld med forfall senere enn fem år	0	0
Gjeld som er sikret ved pant o.l.	2017	2016
Gjeld til kredittinstitusjoner	212 255 645	174 679 871
Sum	212 255 645	174 679 871

Balansført verdi av pantsatte eiendeler	2017	2016
Driftsløsøre, inventar og utstyr	11 107 608	8 380 053
Lager av varer og annen beholdning	268 413 351	250 241 275
Kundefordringer	127 238 749	124 844 991
Sum	406 759 708	383 466 319

Garantistillelser	2017	2016
Andre garantier	38 231 380	35 913 500
Sum	38 231 380	35 913 500

Andre garantier inkluderer bankens garanti overfor hovedleverandør, tollkasserer og skatteoppkrever.

Note 8 Avsetning for service- og garantiforpliktelser

Avsetning for service- og garantiforpliktelser dekker fremtidig garantiforpliktelser og andre lovpålagte forpliktelser i tilknytning til solgte varer. Avsetningen representerer beste estimat, basert på historiske data og fremtidige forventninger. Pr 31.12.2017 utgjør avsetningen kr 6 232 733.

Note 9 Bundne bankinnskudd, trekkrettigheter

Selskapet har bankgaranti på NOK 7 500 000 for å dekke skyldig skattetrekk.

Trekkrettigheter	2017	2016
Ubenyttet kassekreditt	27 381	37 320 000

Noter til regnskapet 2017

Note 10 Mellomværende med selskap i samme konsern

Fordringer	2017	2016
Langsiktige fordringer	12 920 000	0
Andre fordringer	35 000 000	80 198 000
Kundefordringer	383 476	0
Sum fordringer	48 303 476	80 198 000

Gjeld	2017	2016
Leverandørgjeld	-1 286 803	-1 282 864
Kortsiktig gjeld	-26 600 000	-50 653 000
Sum gjeld	-27 886 803	-51 935 864

Mellomværende er renteberegnet til markedsmessig vilkår.

Note 11 Finansielle instrumenter

	2017	2016
Kontantstrømsikring	0	-2 217 196
Verdisikring	0	0
Sum virkelig verdi	0	-2 217 196

A-K maskiner AS sin renteswap avtale med underliggende beløp MNOK 100 er nå utløpt.

Note 12 Avsetning for andre usikre forpliktelser

Avsetning for andre usikre forpliktelser representerer beste estimat og dekker bl.a. pågående tvistesaker og fremtidige husleier. Pr 31.12.2017 utgjør avsetningen kr -4 435 937

Noter til regnskapet 2017

Note 13 Finansposter

	2017	2016
Finansinntekter		
Renteinntekt fra foretak i samme konsern	239 738	0
Annen renteinntekt	1 318 872	1 171 134
Annen finansinntekt (agio)	0	10 855 691
Sum finansinntekter	1 558 610	12 026 825
Finanskostnader		
Rentekostnader fra foretak i samme konsern	2 660	1 152 854
Annen rentekostnad	12 904 312	10 614 078
Annen finanskostnad (disagio)	27 461 209	0
Annen finanskostnad	2 787 263	2 054 692
Sum finanskostnader	43 155 444	13 821 624

BDO AS
Munkedamsveien 45
Postboks 1704 Vikå
0121 Oslo

Uavhengig revisors beretning

Til generalforsamlingen i A-K maskiner AS

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert A-K maskiner AS' årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den andre informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen.

Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av tap er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 23. mars 2018
BDO AS

Roger Telle-Hansen
Statsautorisert revisor

Permeo Dokumentnrøkket: CNXVY-76ZSZ-LGDWB-C508J-3P5QK-YHYS6

PENNEO

*Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo"™ - sikker digital signatur.
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.*

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

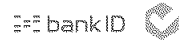
Roger Rostadmo Telle-Hansen

Partner

Serienummer: 9578-5992-4-2934763

IP: 188.95.241.209

2018-03-23 16:31:27Z

Penneo Dokumentnøkkel: CNXY7-76ZSZ-LGDWB-QS08J-3PSQK-1H156

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>